

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Persistent traditions: a long-term perspective on communities in the process of Neolithisation in the Lower Rhine Area (5500-2500 cal BC)
Amkreutz, L.W.S.W.

Citation

Amkreutz, L. W. S. W. (2013, December 19). *Persistent traditions: a long-term perspective on communities in the process of Neolithisation in the Lower Rhine Area (5500-2500 cal BC)*. Sidestone Press, Leiden. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/22968>

Version: Corrected Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/22968>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/22968> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Amkreutz, Luc Winand Sophia Wilhelm

Title: Persistent traditions : a long-term perspective on communities in the process of Neolithisation in the Lower Rhine Area (5500-2500 cal BC)

Issue Date: 2013-12-19

“Persistent Traditions. A long-term perspective on communities in the process of Neolithisation in the Lower Rhine Area (5500-2500 cal BC)”

Luc W.S.W. Amkreutz, Leiden, 19 december 2013

1. Verschillen tussen upland- en wetland-sites zijn niet enkel tafonomisch en economisch van aard.
2. Het verloop van het Neolithisatieproces in het Benedenrijngebied kan worden gerelateerd aan de afstand tot de “bron” en de ecologische marges waarbinnen Laat-Mesolithische groepen in hun levensbehoeften voorzagen.
3. De verschillen in lithische grondstofvoorziening, afbouwsequenties en werktuigspectra van jager-verzamelaars op de zandgronden en in de natte gebieden houden verband met verschillen in hun mobiliteitssysteem.
Dit proefschrift hfdst. 5
4. De pragmatische instelling van de gemeenschappen in de wetlands is een antwoord op de dynamiek van deze omgeving. Deze attitude leidde tot een langdurig en herkenbaar gebiedsgebonden karakter van bewoning.
5. De Swifterbant- Hazendonk- en Vlaardingen-gemeenschappen zetten een Mesolithische traditie voort en vertegenwoordigen een continuïteit in oriëntatie op de wetlands en hun randzones.
6. Het beschikbaarheidsmodel van Zvelebil & Rowley-Conwy geeft een goede karakteristiek van de veranderingen in de economische basis van het bestaan bij contacten tussen boeren en jager-verzamelaars, maar kan, met name in Noordwest-Europa, niet worden gebruikt als blauwdruk.
Zvelebil, M. and P. Rowley-Conwy, 1984. Transition to farming in Northern Europe: a hunter-gatherer perspective. *Norwegian Archaeology Review* 17(2), 104-127.
7. Het Neolithisatieproces in de Nederlandse Delta, ook indien er enkel een omslag in voedselvoorziening is bedoeld, wordt tekortgedaan door het in te korten.
contra Raemaekers, D. 2003. Cutting a long story short? The process of neolithisation in the Dutch Delta re-examined. *Antiquity* 77 (298), 780-789).

8. De blauwdruk van de Lineaire Bandkeramiek en in mindere mate de Trechterbekercultuur schept verwachtingen hoe het Neolithicum er ook elders in het Benedenrijngebied uitzag.

9. Sociale aspecten van samenlevingen in de overgang naar een boerenbestaan verdienen evenveel aandacht als de samenstelling van hun dieet tijdens deze transitie.

10. De hoogwaardige informatie van wetland-vindplaatsen biedt een belangrijk inzicht in het verloop van Neolithisatie in de Lage Landen, maar kan het belang van vindplaatsen op de zandgronden niet ondervangen.

11. De stelling van Hodder (1990) dat een ideologische domesticatie voorafgaat aan een economische voldoet niet voor de wetlands in het Benedenrijngebied. Deze studie, en veel etnografische studies, onderstrepen juist de conservatieve ideologische aspecten van een jager-verzamelaar leefwijze.

Dit proefschrift hfdstk. 9 en 10; Barnard, A. 2007. From Mesolithic to Neolithic modes of thought, in: A. Whittle and V. Cummings (eds), *Going over: the Mesolithic-Neolithic transition in North-West Europe*. Cardiff, (Proceedings of the British Academy 144), 5-19.

Hodder, I., 1990. *The domestication of Europe*. Oxford (Blackwell).

12. Het vasthouden aan een *extended broad spectrum* economie door Swifterbant-Hazendonk- en Vlaardingengemeenschappen tot ver na 4000 v. Chr. contrasteert met gemeenschappen zoals de Ertebølle cultuur.

13. Het spreekwoord ‘als een boer met kiespijn’ belichaamt de toename van cariës en andere tandproblemen in boerensamenlevingen ten opzichte van het gebit van jager-verzamelaars.

Zie bijvoorbeeld: Richards, M.P. 2002. A brief review of the archaeological evidence for Palaeolithic and Neolithic subsistence. *European journal of clinical nutrition* 56, 1270-1278.

14. Het claimrecht zoals opgenomen in de gewijzigde Monumentenwet 1988 (2007) artikel 52, lid 3, zet de vorming van een nationale collectie buiten spel. Belangrijke vondsten zijn daardoor slechter ontsloten en zouden een breder publiek verdienen.

15. De bijdrage van het Limburgse bodemarchief aan de Nederlandse archeologie kan moeilijk overschat worden.

16. Het aantal vondstmeldingen door particulieren in de periode mei-september verhoudt zich omgekeerd evenredig tot de culturele waarde ervan.